

[Aksel Larsen.]

forhandlinger med England. Resultatet er kendt, og statsministeren beklager, at det er dårligt. Ja, det er det, og de lave og bundne priser, Danmark får for største-parten af sin Englandseksport, er i høj grad medvirkende til valutamanglen. Men det er dristigt, at man på denne baggrund siger til arbejderbefolkningen i Danmark: det er jeres skyld, derfor skal jeres forbrug skæres ned.

Hvorfor afbrød regeringen handelshandlingerne med Sovjetunionen? Der var jo ellers gjort strålende fremskridt, havde den højtærede økonomiminister erklæret. Regeringens forklaring til offentligheden er den, at Sovjetunionen blandt mange andre skibe ønskede bygget to tankskibe i Danmark, men at dette kan Danmark ikke, hvorfor man måtte afbryde. Den virkelige forklaring er den, at regeringen — om det er den nuværende eller en tidligere, ved jeg ikke så nøje — har bundet sig til den fra amerikansk side forlangte vesteuropæiske boykot af handel med Østeuropa. Man har nu givet den for offentligheden som for os overraskende oplysning, at det ikke så meget er den berygtede amerikanske Battle-lov som en aftale, Danmark frivilligt har tiltrådt, der hindrer Danmark i at sælge, hvad man kalder strategiske varer til bl. a. Sovjetunionen. Denne aftale kender folket inget til. Den har aldrig været behandlet her, ja, end ikke været nævnt i tingets forhandlinger. Den har følgelig heller ingen bindende gyldighed.

Hovedsagen er iøvrigt, at trods Battle-lov og alt, hvad dertil hører, er det af amerikanerne opbyggede økonomiske jern-tæppe i Europa ved at blive svært gennemhullet. Øst-vesthandelen er kommet i gang, og der har også været en ikke uvæsentlig stigning i Danmarks del deraf. Nu synes der at være praktiske muligheder for at fordoble Danmarks hidtidige samhandel med Sovjetunionen, at sikre dansk eksport af skibe, industri- og landbrugsprodukter i meget betydelige mængder, og så udnyttes denne mulighed ikke på grund af Danmarks ensidige handelspolitiske binding mod vest. Følgerne kan blive alvorlige afsætningsvanskeligheder for landbruget. Følgerne er allerede blevet dårligere Englandspriser. Følgerne vil blive mærkbare for industrien og

dens beskæftigelsesgrad. Og netop denne handelspolitik er en hovedårsag til valutakrisen, hvis byrder man vil vælte over på den sagesløse befolkning.

Hvorfor afbrød regeringen de dansk-sovjetiske handelsforhandlinger? Hvorfor foreslog den ikke en pause, som man gjorde overfor England, hvis den anså afbrydelse og overvejelse for nødvendig? Hvad har den gjort for at få forhandlingerne genoptaget? Hvordan forholder det sig egentlig med den såkaldte COCOM-aftale, hvis eksistens hidtil har været hemmeligholdt for offentligheden som for folketingset, og hvis indhold folketingset end ikke kender? Synes regeringen ikke selv, at den skylder en redegørelse, så meget mere som dens hidtidige søforklaringer hverken har vist sig at være udtømmende eller særlig oplysende?

Statsministeren omtalte de dels iværksatte, dels påtænkte besparelser på militærvæsenets område. Vi kan vel forvente, at regeringen en eller anden gang vil betænke os med oplysninger om, hvad det er for besparelser, hvor store og reelle de er, og hvor meget og hvornår tjenestetiden skal sættes ned. Men jeg ønsker at fastslå, at nedsættelsen af militærudgifterne betyder to lyspunkter: det er en anerkendelse af, at de høje militærudgifter er medvirkende til valutakrisen, så sandt som militærudgifter er både uproduktive og stærkt valutakrævende, og det er en bekræftelse af, at militærudgifterne kan sættes ned, at Danmark ikke på en eller anden måde er bundet til at opretholde en bestemt militær tjenestetid, en beredskabsstyrke af bestemt størrelse eller militærudgifter af en bestemt højde.

Vi vil opfordre regeringen til at fortsætte ad denne vej. Ved siden af en ændret og forbedret handelspolitik er en betydelig nedsættelse af de stadigvæk i forhold til Danmarks behov og muligheder altfor store militærudgifter vejen ud af valutakrisen, og derved vil statskassen også spare så betydelige midler, at man uden frygt for økonomien kan skride til realisering af løfterne om sociale fremskridt.

Regeringen kan trygt gå denne vej. Tilkendegivelserne fra arbejderorganisationer og arbejdspladser under kriseforhandlingerne i september viste, hvad hver eneste minister og hvert eneste socialdemokratisk folketingsmedlem ved, at arbejderne her i landet